Hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona 114/1992 Sb.

Labská cyklostezka
(úsek Poděbrady – Pňov – Předhradí)

Jan Losík

květen 2011

Název záměru: Labská cyklostezka (úsek Poděbrady – Pňov – Předhradí)

Charakter akce: novostavba

Zadavatel:
EMPLA AG, spol. s r. o.
Za Škodovkou 305
503 11 Hradec Králové
tel.: 495 218 875
fax: 495 217 499
e-mail: empla@empla.cz
web: www.empla.cz

Zpracovatel:
Mgr. Jan Losík, Ph.D.
Schweitzerova 47
779 00 Olomouc
osoba autorizovaná k provádění posouzení podle § 45i a § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
IČ: 73040789
tel.: 604 623 654
e-mail: jan.losik@gmail.com

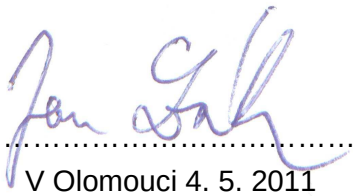

……

V Olomouci 4. 5. 2011

OBSAH

1 Zadání a cíle posouzení 4
2 Metodika 4
3 Charakteristika záměru 5
4 Identifikace ovlivněných lokalit soustavy Natura 2000 7
5 Charakteristika dotčených lokalit soustavy Natura 2000 8
6 Vyhodnocení přítomnosti předmětů ochrany v území 9
7 Identifikace a hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 15
8 Kumulativní vlivy 20
9 Závěr 21
10 Návrh zmírňujících opatření 22
11 Použitá literatura a podklady 23
Příloha

1 Zadání a cíle posouzení

Tento dokument se zabývá hodnocením vlivu záměru na celistvost a předměty ochrany soustavy Natura 2000 ve smyslu § 45i zákona č. 114/92 sb. v platném znění. Hodnocení bylo vypracováno na základě objednávky č. 229/04/10 firmy EMPLA AG, spol. s r. o., Hradec Králové, která pro investora stavby zajišťuje zpracování oznámení podle zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Podnětem pro zadání hodnocení bylo stanovisko č.j. 090369/2010/KUSK (Příloha), v němž Krajský úřad Středočeského kraje, jako příslušný orgán ochrany přírody, nevyloučil možnost významného negativního ovlivnění soustavy Natura 2000.

2 Metodika

Hodnocení záměru bylo zpracováno podle metodických pokynů MŽP ČR a odpovídá hodnocení vlivu na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Hodnocení vychází z předložené projektové dokumentace. V dotčeném území byla provedena lokalizace stavby a vyhodnoceny vztahy mezi její polohou a lokalitami soustavy Natura 2000. V místě stavby byl v měsících květen a červen proveden biologický průzkum. V širším okolí byly vytipovány záměry s možným kumulativním vlivem. K popisu lokalit soustavy Natura 2000 byly využity informace dostupné na internetovém portálu AOPK ČR a odborná literatura se vztahem k předmětům ochrany EVL a PO. Data o rozšíření přírodních stanovišť poskytnula AOPK ČR ve formě výřezu z digitální vrstvy mapování biotopů ČR, včetně jejich aktualizací. Výpočet rozlohy záboru přírodních stanovišť byl proveden na základě prostorové GIS analýzy trasy cyklostezky a rozšíření přírodních stanovišť. Při výpočtech byla uvažována projektovaná šířka cyklostezky včetně nezpevněných krajnic. Konkrétní indikátory, jež definují hladinu významného negativního vlivu dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, resp. dle směrnice o ptácích (79/409/EHS) a směrnice o stanovištích (92/43/EEC), byly stanoveny na základě analogie s přístupem používaným při hodnocení míry významnosti vlivů v jiných evropských zemích (Percival 2001, Bernotat 2007). Za významný negativní vliv je považována přímá a trvalá ztráta části stanoviště druhu či typu přírodního stanoviště, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO. Za hlavní kritérium (hladinu významnosti vlivu) lze konkrétně považovat likvidaci minimálně 1% rozlohy typu přírodního stanoviště či 1% velikosti populace evropsky významného druhu, nebo ptačího druhu na území dané EVL, resp. PO (Bernotat 2007, Percival 2001).

3 Charakteristika záměru

Předmětem průzkumu je výstavba cyklistické stezky mezi jezem na Labi v Poděbradech a jezem Velký Osek. Trasa z velké většiny kopíruje levý břeh Labe, v jižní polovině se odklání k obci Pňov – Předhradí (obr. 1). Cyklostezka je projektována s kvalitním asfaltovým povrchem variantně s použitím materiálu Glorit (viz níže). Trasa je v projektové dokumentaci rozčleněna do 8 úseků:

Část 1 – Poděbrady (hydroelektrárna) – Poděbrady – k.ú. Kluk. Cyklostezka je vedena po stávající cestě s živičným krytem. Zde bude provedena údržba povrchu. Celková délka je 1762 m.

Část 2 – Libické luhy, tato část je rozdělena na část 2A – k.ú. Kluk a část 2B – k.ú. Kluk a Poděbrady . Úseky vedou po nezpevněných cestách po břehu Labe. Šířka části 2A bude 3 m, části 2B 2,5 m. Délky úseků budou 2A – 310 m, 2B – 1 057,50 m.

Část 3 – cyklostezka vede po levém břehu Labe k.ú. Oseček po stávající cestě s nezpevněným krytem označené turistickou značkou modré barvy. Cesta bude využívána Povodím Labe s.p. k údržbě Labe. Šířka cesty bude 3,50 m, celková délka úseku bude 1 500 m. Část 3-4 – trasa vede po břehu Labe, k.ú. Oseček a k.ú. Libice n/Cidlinou. Šířka cesty bude 3,5 m, na konci trasy bude napojena na stávající cestu s živičným krytem. Celková délka úseku bude 292 m. Cesta bude nově vybudována.

Část 4 – trasa vede po břehu Labe, k.ú. Oseček. Začátek úseku je napojen na stávající cestu s živičným krytem. Šířka cyklostezky bude 3 m. Celková délka bude 370 m. Cesta bude nově vybudována, bude napojena na stávající cestu s živičným krytem.

Část 5 – úsek vede po břehu Labe od přívozu přes Labe dále po stávající potahové cestě. Šířka cyklostezky bude 3,50 m, celková délka 329,30 m.

Část 6 – trasa odbočuje od řeky Labe k obci Pňov Předhradí, k.ú. Předhradí. Vede po stávající pěšině nejprve lesem, po louce a kolem vodní plochy (bývalé pískovny) ke sportovišti obce TJ Předhradí. Celková délka úseku je 1 022,50 m. Šířka cyklostezky bude 2,5 m přes les, dále po louce a kolem jezera 3,0 m. Následně se napojí na stávající zpevněnou cestu od obce ke sportovišti.

Část 7 – úsek je rozdělen na část 7A a 7B, k.ú. Předhradí. Část 7A je napojena n konci úseku části 5. V nynější době probíhá výstavba hydroelektrárny u jezu a zdymadla Velký Osek. Tato část je nyní využívána jako staveništní vozovka. Po skončení výstavby bude cesta vyspravena a opatřena živičným krytem. Šířka cyklostezky bude 3,50 m. Celková délka úpravy bude 1 103,50 . Tato část cyklostezky bude využívána Povodím Labe s.p. (potahová cesta). Část 7B vede podle hydroelektrárny k části cyklotrasy 8. Šířka úseku bude 3 m, délka 191,9 m.

Část 8 – úsek vede po stávající lesní cestě se štěrkovým krytem. Šířka bude zachována – 3,50 m, délka úpravy bude 907,80 m.

Mezi částmi 3-4 a 4 cyklotrasa povede po stávající zpevněné cestě 305 m, mezi částmi 4 a 5 povede cyklotrasa po stávající zpevněné cestě 182 m, celková délka stávající cesty,

na kterých nebude prováděna stavební činnost je 487 m. Celková délka cyklotrasy tak bude 9334 m.

Konstrukce cyklostezky:

Konstrukce cyklostezky byla navržena v souladu s TP 170 navrhování vozovek pozemních komunikací.

Základní konstrukce cesty – D2 – N- 3, P III,TDZ O

asfaltový beton jemnozrnný	ABJ III	50 mm
postřik	C 60 B 3	
R-mat	R-mat	50 mm
infiltrační postřik		
štěrkodrť	ŠD	200 mm
celkem min. tloušťka konstrukce	300 mm	

Podle charakteru zeminy v trase cyklostezky bude použita geotextilie nebo geomříž, která bude položena na pláň.

Konstrukce cyklostezky části 2B – Libický luh, část 6 – louka je navržena variantně

Varianta - povrch přírodního charakteru, zpevnění za pomoci Gloritu

Zpevnění funguje na principu recyklace původního materiálu, do něhož se přidává cement a stabilizační prostředek GLORIT. Výsledkem je velmi pevná a odolná vrstva cca 25 cm tloušťky, která odolává mrazu, snese zatížení dopravními prostředky a je vodopropustná. Glorit je stabilizační prostředek na bázi solí v práškové formě. Přínosem výstavby je omezení pohybu vozidel, pracuje se s místním materiálem a odpadne tak dovoz zeminy a jiného stavebního materiálu. Stavbu provádí traktor – pohonná jednotka, za který se v jednotlivých fázích výstavby cesty připojují půdní fréza, válec a třídeskový zhutňovač. Souprava nepřesáhne hmotnost 6t.

Varianta – zpevnění s krytem živičným

D2-N-3 P III, TDZ CH

asfaltový beton jemnozrnný	ABJ III	50 mm
postřik	C 60 B 3	
R-mat	R-mat	50 mm
infiltrační postřik		
štěrkopísek	ŠP	150 mm
ochranná geotextilie,geomříž		
celkem min. tloušťka konstrukce	250 mm	

Konstrukce lesní cesty část 8 – D1 – N- 4, P III,TDZ VI

asfaltový beton střednězrnný	ACO	60 mm
postřik	C 60 B 3	
penetrační makadam	PM	90 mm
infiltrační postřik		
štěrkodrť	ŠD	200 mm
celkem min. tloušťka konstrukce	350 mm	

4 Identifikace ovlivněných lokalit soustavy Natura 2000

Vzhledem k lokalizaci a charakteru záměru, byla určena jako potenciálně ovlivněná Evropsky významná lokalita Libické luhy. Vzájemná poloha EVL a hodnoceného záměru je graficky znázorněna na obrázku 1.

Obrázek 1: Vzájemná poloha plánované cyklostezky a lokalit soustavy Natura 2000

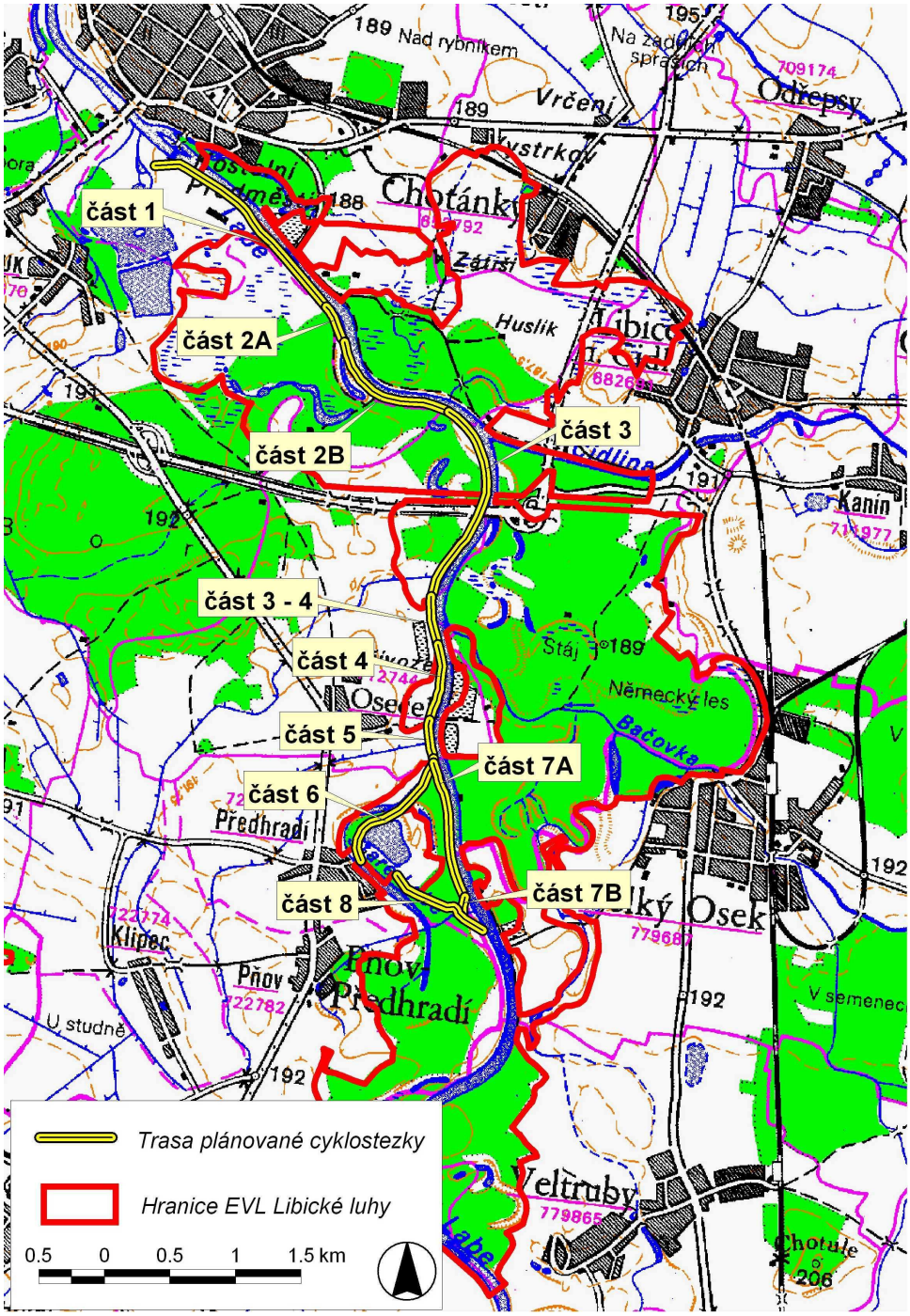

5 Charakteristika dotčených lokalit soustavy Natura 2000

V následujícím textu je uvedena charakteristika lokality soustavy Natura 2000, která byla vyhodnocena jako potenciálně ovlivněná hodnoceným záměrem. Uvedené informace byly získány při místním šetření, z dostupných literárních údajů a internetového serveru AOPK ČR. Shromážděná data poskytují výchozí materiál pro další hodnocení.

EVL Libické luhy

Kód lokality: CZ0214009

Rozloha lokality: 1478,7352 ha

Popis lokality:

EVL zabírá velký lužní komplex rozložený po obou stranách řeky Labe mezi Poděbrady a Kolínem. Uvnitř kompaktních lesních celků se vyskytují jen menší louky, větší luční celky se rozkládají až na okraji nivy. Dnešní tok Labe se vyznačuje malou meandrovitostí, která je dána jednak nízkou spádovou křivkou, ale především úpravami koryta. Plošně nejrozšířenějším biotopem EVL jsou lužní lesy. Převažují tvrdé luhy asoc. *Querco-Ulmetum* s typicky vyvinutým jarním aspektem, které na sušších místech přecházejí v dubohabřiny subasoc. *Melampyro nemorosi-Carpinetum ulmetosum*. Více než polovina porostů ztratila přirozený ráz a má charakter stejnověkých kultur. Mokřadní olšiny se hojně vyskytují v místech zazemněných tůní. Pouze maloplošně a nereprezentativně jsou zastoupeny měkké luhy. Náhradními společenstvy na místech přirozených luhů jsou vlhké louky. Výraznými krajinnými prvky jsou četné pozůstatky říčních ramen v různém stupni zazemnění. Některé vodní plochy se jeví jako vhodné stanoviště pro kuňku ohnivou (*Bombina bombina*). Stav stromových porostů umožňuje existenci xylofágních druhů hmyzu - roháče obecného (*Lucanus cervus*) a páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*).

Tabulka č. 1: Předměty ochrany EVL Libické luhy

	Stanoviště	**Rozloha v lokalitě**
3150	Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*	40,1822 ha
6430	Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	0,3184 ha
6440	Nivní louky říčních údolí svazu *Cnidion dubii*	31,6063 ha
6510	Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (A*rrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*)	96,8449 ha
91F0	Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*)	742,789 ha
	Živočichové	
1188	kuňka ohnivá (*Bombina bombina*)	
1084	páchník hnědý (*Osmoderma eremita*) – prioritní předmět ochrany	
1083	roháč obecný (*Lucanus cervus*)	

6 Vyhodnocení přítomnosti předmětů ochrany v území

V prostoru dotčeném plánovanou výstavbou cyklostezky se vyskytuje většina z předmětů ochrany, pro něž je EVL Libické luhy vyhlášena. Údaje o výskytu příslušných přírodních stanovišť a živočišných druhů byly získány z výsledků mapování biotopů (AOPK ČR 2009) a především při terénních průzkumech v dotčeném území, které proběhly v jarních a letních měsících roku 2010. Pro lepší přehlednost jsou v následujícím textu jednotlivé předměty ochrany vyznačeny tučným písmem.

V části 1 je navrhovaná cyklostezka vedena po stávající zpevněné cestě, která tvoří hranici EVL Libické luhy (obr. 2). Uvnitř území EVL leží pouze jižní třetina této části cyklostezky. Ve směru od Poděbrad se podél trasy nejprve vyskytuje liniový porost dřevin (lípa, javor mléč), který se charakterizován jako nepřírodní biotop. Teprve za ním na břehu Labe se vyskytuje pás vegetace, který je hodnocen jako mozaika biotopů rákosin a vegetace vysokých ostřic. Ani tyto přírodní biotopy však nepatří k předmětům ochrany EVL Libické luhy. V jižní části tohoto úseku pak trasa prochází v oboustranné aleji, která je tvořena staršími jedinci lípy srdčité s malou příměsí jasanu (obr. 3). Ani v tomto úseku se tedy nevyskytují přírodní stanoviště, která patří k předmětům ochrany EVL. Stará alej však představuje vhodný biotop pro **páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*)**. Tento prioritní předmět ochrany je vázán na dutiny ve starých stromech a staré aleje listnáčů jsou v našich podmínkách jeho typickým stanovištěm. Přestože při aktuálním terénním průzkumu zde nebyl výskyt tohoto druhu zaznamenán, nelze jeho přítomnost vyloučit. Páchník žije skrytým způsobem života a osidluje i nepřístupné dutiny ve vyšších částech kmenů.

Obrázek 2: Charakter části 1 u Poděbrad

Obrázek 3: Lipová alej v části 1

V části 2A je trasa vedena po nezpevněné lesní cestě (obr. 4). Okolní porost je charakterizován jako přírodní stanoviště **91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*)**, které patří k předmětům ochrany EVL. Porost má zachovalou druhovou i věkovou skladbu, v trase se však nachází také menší plocha porostlá jasanovou mlazinou. Cesta je zbavena vegetace v důsledku

pohybu lesní mechanizace. V místě napojení na část 2B se trasa přibližuje k tůni, která je pozůstatkem bývalého koryta Labe a s řekou komunikuje prostřednictvím malého propustku. Tůň je biotopem **kuňky ohnivé (*Bombina bombina*)**. Její výskyt byl v tůni aktuálně zaznamenán, druh se zde rozmnožuje.

Obrázek 4: Část trasy 2A

Obrázek 5: Část trasy 2B

Část trasy 2B prochází v těsné blízkosti levého břehu Labe po nezpevněné cestě mezi řekou a lesním porostem (obr. 5). Na vodní prostředí řeky Labe je v tomto prostoru vázán výskyt přírodního stanoviště **3150 – Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition***. Tento předmět ochrany se zde vyskytuje fragmentárně v podobě maloplošných porostů při březích. Jedná se při tom o málo reprezentativní porosty zastoupené v mozaice několika přírodních biotopů s biotopy silně ovlivněnými působením člověka. Špatný stav je dán především regulací toku v minulosti. V současné době jsou zbytky této vegetace ohroženy provozem plavidel, která působí vlny, jež porosty narušují. Lesní porost je podél tohoto úseku cyklostezky tvořen převážně lužním lesem, který odpovídá přírodnímu stanovišti **91F0**. Na několika místech se zde však vyskytují také vysazené kultury borovice lesní a dubu červeného. Okraje porostu sousedící s cestou jsou nejčastěji opláštěné porostem mladších jedinců javoru babyka, jasanem a javorem mléčem, běžná je také svída krvavá a střemcha obecná. V bylinném patře na lesních okrajích převažuje kopřiva dvoudomá a svízel přítula, časté jsou také čistec lesní, válečka lesní, bršlice kozí noha, kerblík lesní a bolehlav plamatý. V jarním aspektu se zde vyskytují typické druhy lužních lesů (sasanky, dymnivka dutá, česnek medvědí, hluchavka skvrnitá, ptačinec hajní). Samotná cesta, po níž je trasa tohoto úseku vedena, je částečně zbavena vegetace v důsledku pohybu pěších, cyklistů i motorových vozidel. Jinak zarůstá běžnými druhy trav (ovsík vyvýšený, srha laločnatá, psárka luční), bršlicí kozí nohou, pampeliškou lékařskou, svízelem přítulou a kopřivou dvoudomou. Na méně frekventovaných místech se v jarním období vyskytuje i řada dalších druhů z podrostu sousedního lesa (dymnivka dutá, orsej jarní, sasanka pryskyřníkovitá a hluchavka skvrnitá). Směrem od Poděbrad je stávající cesta omezena na užší pěšinu užívanou pěšími a cyklisty, záhy se však rozšiřuje a je

zřejmé, že ze strany od Osečku je občasně pojížděna i dvoustopými vozidly. Cesta je udržována občasným sečením.

Část trasy 3 je rovněž vedena po stávající cestě, která je občasně pojížděna automobily a pravidelně využívána cyklisty a pěšími. Převážně prochází po kulturních loukách, které jsou pravidelně koseny (obr. 6). V porostech dominuje ovsík vyvýšený, psárka luční, dále se zde vyskytují druhy jako je kostřava červená, vikev chlupatá, vikev plotní, čičorka pestrá, kakost luční, jetel rolní, mochna stříbrná, zvonek rozkladitý, kopretina bílá, hrachor luční, šťovík kyselý, bolševník obecný, chrastavec, pampeliška lékařská, řebříček obecný, snědek chocholičnatý, jitrocel prostřední, svízel bílý. Porosty jsou druhově chudé a není vyloučeno, že louky byly v minulosti dosety. Přes svou sníženou reprezentativnost jsou tyto louky klasifikovány jako přírodní stanoviště **6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*)**. Na cestě se vyskytuje degradovaná sporadická vegetace s druhy jako je jitrocel větší, lipnice roční, jílek vytrvalý a srha laločnatá. Jižně od dálničního mostu trasa prochází po levém břehu Labe mezi řekou a lesním porostem, který odpovídá přírodnímu stanovišti **91F0**. Okraje porostu jsou opláštěny javorem babykou, v bylinném patře se uplatňuje válečka lesní, orsej jarní, ptačinec hajní a bršlice kozí noha. Tyto druhy nalezneme také přímo na cestě.

V částech 3-4 a 4 je trasa vedena buď po stávající asfaltové cestě nebo přes travo-bylinné porosty na břehu Labe (obr. 7). Jižní úsek části 3-4 je navržen přes porosty křovin, které lemují fragment luhu u chatové osady. V porostech převažují dominantní druhy trav jako jsou ovsík vyvýšený, psárka luční a srha laločnatá. Dále se zde vyskytují vikev chlupatá, vikev ptačí, pryskyřník prudký, sveřep vzpřímený, kakost luční, žebřice pyrenejská, hrachor luční, tolice dětelová, silenka nadmutá, silenka širolistá, jitrocel kopinatý, kozí brada luční, kostival lékařský, česnek ořešec. V blízkosti vody pak kromě uvedených nalezneme druhy jako je chmel otáčivý, rukev obojživelná, chrastice rákosovitá, zblochan vodní a bolehlav plamatý. Porosty jsou málo reprezentativní a druhově chudší, nicméně jsou charakterizovány jako mozaika ovsíkových a psárkových luk. Je tedy možné konstatovat, že v trase plánované cyklostezky se na části těchto úseků vyskytuje předmět ochrany EVL Libické luhy, kterým je stanoviště **6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*)**.

Obrázek 6: Část trasy 3

Obrázek 7: Část trasy 3-4

Část trasy 5 je vedena po navigaci Labe mezi přívozem u Osečku a okrajem lesa. Stezka je navržena na stávající cestě, která je na straně od řeky lemována nezapojeným porostem vrby křehké. Bylinný podrost dřevin tvoří převážně dominantní druhy trav, dále také bolehlav plamatý, kopřiva dvoudomá, chmel otáčivý, nadmutice bobulnatá, tajnička rýžovitá, barborka přitisklá a hluchavka skvrnitá. Na západní straně cesty se nachází pravidelně sečená kulturní louka. Vegetace na cestě je sporadická, v důsledku narušování se zde vyskytují jen druhy jako je pampeliška lékařská, jitrocel větší a rdesno ptačí. Předměty ochrany EVL Libické luhy se v bezprostředním okolí trasy nevyskytují. Nejblíže se nachází stanoviště **3150 – Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition***, které se fragmentárně vyskytuje v podobě maloplošných porostů při březích Labe. Jedná se o málo reprezentativní porosty zastoupené v mozaice několika přírodních biotopů s biotopy silně ovlivněnými působením člověka. Místy se zde vyskytuje např. stulík žlutý, skřípinec jezerní, zblochan vodní a šípatka střelolistá. Špatný stav je dán především regulací toku v minulosti. V současné době jsou zbytky této vegetace ohroženy provozem plavidel.

Část trasy 6 začíná ve směru od Poděbrad na úzké lesní pěšině (modrá turistická značka). Porost v tomto úseku odpovídá přírodnímu stanovišti **91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*)**, které patří k předmětům ochrany EVL. Porost má zachovalou druhovou i věkovou skladbu. Podrost je v jarním aspektu druhově bohatý, vyskytuje se zde např. lecha jarní, bažanka vytrvalá, plicník lékařský, sasanka hajní, s. pryskyřníkovitá, křivatec žlutý, dymnivka dutá a kokořík mnohokvětý, pomněnka řídkokvětá, strdivka zbarvená a místy také lilie zlatohlavá. V letním aspektu převažuje bršlice kozí noha a svízel přítula. Přibližně po 50 m se lesní cesta poněkud rozšiřuje (obr. 8) a trasa plánované cyklostezky dále ústí na louku, po níž přechází po stávající nezpevněné cestě (obr. 9). Louka je charakterizována jako přírodní stanoviště **6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*)** s dobrou reprezentativností a zachovalostí. V porostu se vyskytuje ovsík vyvýšený, jetel luční, kakost luční, řebříček obecný, pryskyřník prudký, kozí brada luční, rozrazil rezekvítek, kostřava červená, svízel bílý, šťovík kyselý, psárka luční, máchelka srstnatá, bika ladní, srha laločnatá, krvavec toten, zvonek rozkladitý, hrachor luční. Jsou zde přítomny také druhy typické pro střídavě-vlhké louky (metlice trsnatá, ocún jesenní, svízel severní, bukvice lékařská). Okraje jsou částečně degradované s výskytem bolehlavu plamatého, kerblíku lesního a svízele přítuly. Vegetace na cestě je sešlapávaná a částečně zcela chybí. Dále směrem k Předhradí trasa prochází po nezpevněné cestě přes lesík tvořený výsadbou dubu červeného a borovice lesní s degradovaným podrostem. Cesta pak překračuje sušší louku s dominancí kostřavy žlábkaté a pokračuje nad břehem jezera a končí na okraji Předhradí. V tomto úseku je trasa vedena po široké nezpevněné cestě, která je pojížděna jak cyklisty, tak motorovými vozidly. Okolní porosty jsou tvořeny náletem dřevin s degradovaným podrostem, v němž dominuje kopřiva dvoudomá a svízel přítula. Za hranicí

EVL pak prochází po suché písčité louce s výskytem kostřavy žlábkaté, řebříčku chlumního a paličkovce šedavého.

Obrázek 8: Průchod lesem v části 6

Obrázek 9: Louka v části 6

Část 7A představuje pokračování části 5 po navigaci Labe. Porost dřevin na východní straně cesty je souvislejší a kromě vrby křehké se v něm uplatňuje také vrba bílá, trnovník akát, jilm horský a j. habrolistý, jasan ztepilý, myrobalán, třešeň ptačí, střemcha obecná a růže šípková (obr. 10). Tyto dřeviny také tvoří opláštění lesního porostu, který k cestě přiléhá od západu. Jedná se o luh odpovídající přírodnímu stanovišti **91F0** s dobrou reprezentativností, místy se zde však vyskytují i plochy s výsadbami nepůvodního dubu červeného a degradovaným podrostem. Na otevřených místech kolem cesty se vyskytují nereprezentativní travobylinné porosty s převahou nitrofilních druhů jako je kopřiva dvoudomá, svízel přítula, bršlice kozí noha, lopuch plstnatý, bolehlav plamatý, kuklík městský, česnek ořešec a chmel otáčivý. Na plochách s písčitým substrátem se pak vyskytují druhy jako je čičorka pestrá, mochna stříbrná, jahodník obecný, pryšec chvojka, svízel bílý, trávnička obecná, řebříček chlumní a kostřava žlábkatá. Přímo na cestě se pak vyskytuje sporadická vegetace tvořená nejčastěji druhy: bršlice kozí noha, jitrocel větší, jetel plazivý, válečka lesní a pampeliška lékařská.

Obrázek 10: Severní úsek části 7A.

Obrázek 11: Část 7A na okraji lesa.

Většina části 7A je naplánována po cestě, která bude postavena v rámci budování hydroelektrárny u jezu Velký Osek. V době provádění průzkumu se zde nacházela nezpevněná cesta, kolem níž byly v nedávné době odstraněny dřeviny tvořící lesní plášť (obr. 11). Lesní porosty jsou v této části tvořeny lužním lesem (stanoviště **91F0**) obdobného charakteru jako výše popsaný porost. Zachovalejší porosty luhu se zde však střídají s výsadbami nepůvodního dubu červeného. Podél cesty se pak na břehu Labe vyskytují nereprezentativní porosty s dominancí kopřivy, přítuly, ovsíku vyvýšeného, srhy laločnaté a dalších druhů (psárka luční, chrastice rákosovitá, žebřice pyrenejská, bršlice kozí noha, bolehlav plamatý, kostival lékařský, krtičník hlíznatý, popenec obecný, kozinec sladkolistý, chmel otáčivý, kuklík městský, ostružiník). Dřeviny jsou zastoupeny mladšími jedinci javoru babyka, osiky, lípy srdčité, olše lepkavé, trnky a hlohu, které pocházejí ze spontánního náletu. Přímo na cestě se kromě výše uvedených bylin vyskytují také druhy pocházející z podrostu sousedního lesa (lipnice hajní, česnek medvědí, válečka lesní, dymnivka dutá, ptačinec hajní).

Část 7B je vedena přes lužní les (obr. 12) v blízkosti plochy vykácené pro stavbu vodní elektrárny. Jedná se o reprezentativní porost přírodního stanoviště **91F0**, které patří k předmětům ochrany EVL Libické luhy. Podrost je v jarním aspektu květnatý (bažanka vytrvalá, plicník lékařský, sasanka hajní, s. pryskyřníkovitá, křivatec žlutý, k. nejmenší, dymnivka dutá a kokořík mnohokvětý, pomněnka řídkokvětá), věková struktura dřevinného patra je ovlivněna těžbou.

Část 8 je od jezera na okraji Předhradí vedena po zpevněné lesní cestě (obr. 13), která prochází přes rozsáhlejší porosty lužního lesa (stanoviště **91F0**). Druhová skladba stromového patra i bylinný podrost jsou reprezentativní. V jarním aspektu se zde vyskytuje řada typických druhů (viz výše). Místy je dobře vytvořeno i keřové patro, pouze věková struktura je ovlivněna lesnickým hospodařením (absence starých a mrtvých stromů). V místě křížení s částí 7B pak trasa vstupuje po částečně zpevněné cestě do stejnověké kultury borovice lesní s degradovaným podrostem a končí na levobřežní navigaci Labe nad jezem Velký Osek.

Obrázek 12: Průchod trasy lesem v části 7B.

Obrázek 13: Lesní cesta v trase části 8.

Dalším předmětem ochrany, který se v dotčeném území vyskytuje, je **roháč obecný (*Lucanus cervus*)**. Tento brouk je vázán na rozsáhlejší listnaté lesy s dostatkem starých stromů, pařezů a trouchnivějících kmenů. V lužních lesích je dosud poměrně běžný a porosty sousedící s trasou cyklostezky odpovídají jeho biotopovým nárokům. Ohrožení spočívá v nevhodném lesním hospodaření, kdy jsou odstraňovány pařezy a staré stromy a listnaté porosty nahrazovány výsadbami borovice.

7 Identifikace a hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000

Vyhodnocení úplnosti podkladů

Pro hodnocení byly využity následující podklady:

- Dokumentace pro územní řízení (06/2010, CASUA s.r.o.)
- Podrobný zákres záměru v katastrální mapě
- Výřez z digitální vrstvy mapování biotopů ČR (AOPK ČR 2010)

Podklady o záměru byly shledány jako dostatečné pro provedení tohoto hodnocení. Podklady o výskytu předmětů ochrany získané terénním šetřením a od AOPK ČR byly rovněž shledány jako dostatečné.

Vyhodnocení vlivů na dotčené předměty ochrany

Trasa cyklostezky je z velké části vedena po stávajících cestách, na nichž se předměty ochrany EVL Libické luhy nevyskytují (viz předchozí kapitola). V úsecích, kde se již v současnosti nacházejí cesty se zpevněným povrchem (část 1 a část 8), bude vliv na biotopy v okolí cyklostezky minimální. Zásah do přírodních stanovišť tak bude omezen jen na některé části trasy. Konkrétně se jedná o část 2B, kde dojde k ovlivnění okraje lesního porostu, který odpovídá přírodnímu stanovišti 91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*). Šířka cyklostezky bude v tomto úseku zúžena na 2,5 m, aby bylo dosaženo minimalizace vlivu na lesní porost. Přesto si realizace stavby zřejmě vyžádá kácení 4 odrostlejších jedinců jasanu ztepilého a 1 habru obecného, které se vyskytují v těsné blízkosti stávající cesty.

V případě realizace stavby dojde ke kácení dřevin a zásahu do stanoviště lužního lesa také na začátku části 6, kde bude smýcen jeden vzrostlý habr obecný a několik mladších javorů babyka. Není vyloučeno, že ke kácení jednotlivých stromů dojde také v části 7B. Kácení uvedených stromů bude z hlediska vlivu na integritu stanoviště lužního lesa představovat jen zanedbatelný vliv. Ve srovnání s běžným lesním hospodařením, které na lokalitě probíhá, bude množství kácených stromů minimální. V těchto úsecích také na několika místech dojde k poškození části kořenových systémů některých stromů rostoucích v blízkosti zamýšlené cyklostezky. Vliv na jednotlivé stromy bude závislý na rozsahu poškození a je obtížné jej vyhodnotit. Pro srovnání byl proveden průzkum na pravém břehu

Labe, kde se nachází již realizovaná cyklostezka obdobného charakteru. Také zde je trasa v těsné blízkosti bází kmenů a při jejím budování došlo k ovlivnění kořenových systémů. Bylo zjištěno, že naprostá většina takto dotčených stromů je vitální a nejeví patrné známky zhoršeného zdravotního stavu. Vliv stavby na stanoviště lužního lesa bude spočívat zejména v trvalém záboru způsobeném výstavbou zpevněné cyklostezky v úsecích, kde v současné době nejsou pravidelně užívané cesty nebo se zde nacházejí jen úzké pěšiny. Konkrétně se jedná o část 7B, počáteční úsek části 6 a části 2B. Celkový zábor lužního lesa (stanoviště 91F0) byl vypočítán na 0,32 ha. Tato hodnota představuje 0,042 % z celkové udávané rozlohy tohoto stanoviště v EVL. Takto nízký úbytek lze označit jako nevýznamný.

Dalším předmětem ochrany EVL Libické luhy, který bude v případě realizace záměru ovlivněn, je stanoviště 6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*). K trvalému záboru dojde v částech 3, 3-4, 4 a 6. Celková rozloha záboru tohoto stanoviště byla vypočítána na 0,47 ha. Do výpočtu byly zahrnuty všechny úseky, které na území EVL procházejí po loukách, a to včetně těch, kde je již v současnosti nezpevněná cesta s alespoň částečným vegetačním krytem tvořeným druhy okolní louky. Z výpočtu byly naopak vypuštěny plochy stávajících cest bez vegetace a se zcela degradovaným vegetačním krytem. Uvedená hodnota představuje 0,48 % z celkové udávané rozlohy tohoto stanoviště v EVL. Takto nízký úbytek lze označit jako nevýznamný. Při tom je třeba také přihlédnout ke skutečnosti, že ovlivněny budou plochy, na nichž se stanoviště vyskytuje ve snížené kvalitě (snížená reprezentativnost porostů na stávajících cestách). Jiná přírodní stanoviště patřící k předmětům ochrany EVL Libické luhy nebudou ovlivněna, neboť se v prostoru dotčeném stavbou nevyskytují.

Výstavba cyklostezky může mít vliv také na druhové předměty ochrany EVL Libické luhy. V případě páchníka hnědého by mohl vliv spočívat v zásazích do lipové aleje v jižním úseku části 1, která je potenciálním biotopem tohoto brouka. V projektové dokumentaci, není přesně uvedeno, jak bude probíhat rekonstrukce stávajícího živičného povrchu cesty, která tudy prochází. V případě lokálních oprav narušeného povrchu bude vliv na biotop páchníka nulový. Pokud by došlo k celkové rekonstrukci, jíž by předcházelo odstranění stávajícího povrchu, je třeba postupovat tak, aby nedošlo k poškození stromů v aleji. Kácení dřevin v ostatních částech trasy nebude mít na tento druh vliv, neboť dotčené stromy jsou relativně mladé bez vhodných dutin pro vývoj páchníků. Vliv na populaci roháče obecného bude minimální, protože úbytek vhodných stanovišť spočívající v kácení stromů (zejména dubů) bude zanedbatelný. Úbytek biotopu lze zmírnit ponecháním pařezů a kmenů vykácených stromů při okraji cyklostezky, v nichž bude umožněn vývoj larválních stádií.

K ovlivnění hlavního biotopu kuňky ohnivé během stavby nedojde, neboť nebude zasahováno do vodního prostředí tůní, v nichž se tento druh po většinu roku zdržuje. K vyloučení vlivu záměru ve fázi výstavby je doporučeno provádět stavbu v blízkosti tůně mimo období rozmnožování. V terestrické fázi života se kuňky pohybují v okolí vodních nádrží a mohou migrovat i přes plánovanou stezku. Při konzultaci s odborníkem na výskyt obojživelníků v dotčeném území (Kerouš in litt. 2010) byly určeny hlavní směry migrací obojživelníků v okolí cyklostezky. Z hlediska možných kolizí se jako potenciálně rizikové jeví

části 2a a 2b v okolí tůně, průchod pod dálničním mostem v části 3, okolí jezera v části 6 a úseky částí 7A a 8 v lužním lese kolem jezu Velký Osek (obr. 14).

Obrázek 14: Vymezení úseků cyklostezky, které jsou v kontaktu se směry častějších migrací obojživelníků. Okolí jezera u obce Předhradí (vlevo), lesní komplex severně od dálničního mostu (vpravo).

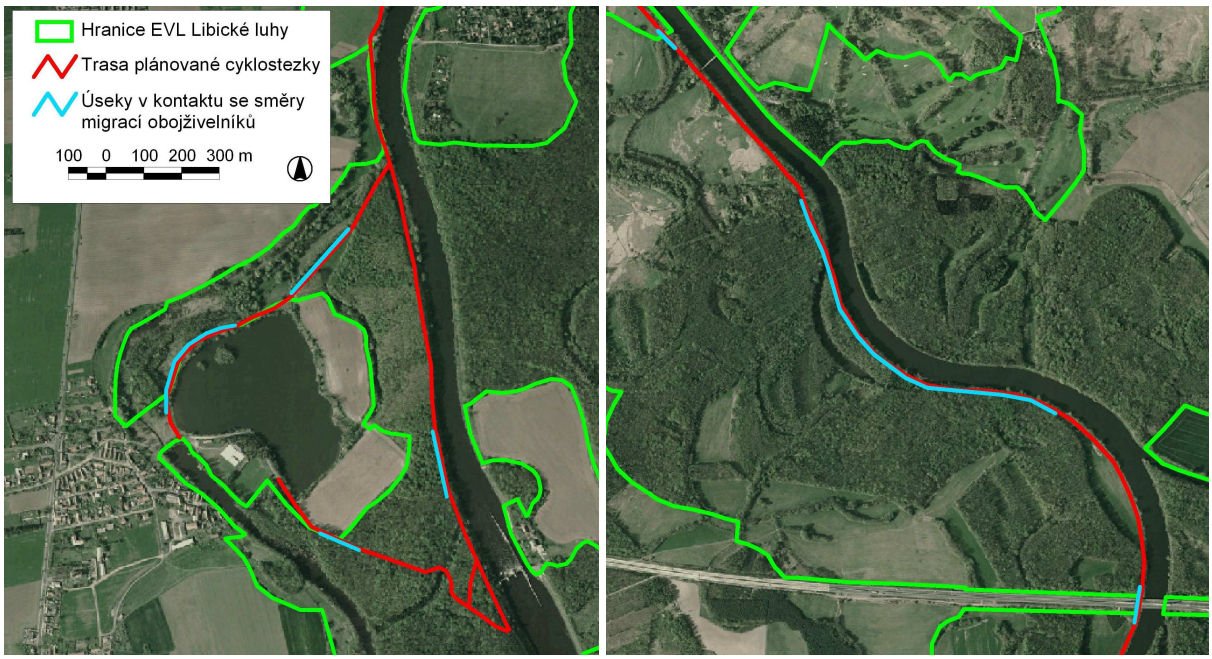

Nelze však vyloučit, že kuňky budou přes cyklostezku přecházet i na jiných místech. Význam rizika střetů jedinců s cyklisty tohoto vlivu na populace jednotlivých druhů lze jen obtížně vyhodnotit. Zatímco střety obojživelníků s automobilovou dopravou jsou obecně známým problémem, který může zapříčinit silný pokles lokálních populací, střety s cyklisty nejsou v publikované literatuře uváděny. Lze však předpokládat, že ve srovnání s automobily, je pravděpodobnost střetu živočichů s cyklisty výrazně menší. S ohledem na obvyklou rychlost jízdy je většina cyklistů schopna živočicha včas postřehnout a vyhnout se mu. Obojživelníci jsou navíc zpravidla aktivní za deště a večerních nebo nočních hodinách, kdy je naopak pohyb cyklistů minimální. Podle zkušeností autora nedochází na cyklostezkách vedených v obdobných typech ekosystémů (Litovelské Pomoraví, Hodonínsko) k úhynům obojživelníků. Také na stávajících cyklostezkách v území Libického luhu nebyl úhyn obojživelníků zaznamenán. Střety cyklistů s obojživelníky obecně jsou známy z míst, kde cyklostezka odděluje místo rozmnožování (rybník) od terestrického biotopu (les). Specifičnost cyklistické dopravy pak spočívá v tom, že dochází k usmrcování juvenilních jedinců, dospělcům se cyklisté vyhnou (I. Bartoš, osobní sdělení). Riziko střetů lze eliminovat zřízením podélných bariér, které zamezí pronikání živočichů na cyklostezku. Tyto bariéry však musí být doplněny o propustky pod povrchem cyklostezky, které živočichům umožní bezpečný průchod. Tento typ opatření se běžně používá na místech střetů pravidelných migračních tras se silničními komunikacemi. S ohledem na výše uvedené rozdíly mezi cyklistickou a automobilovou dopravou však nelze jednoznačně tvrdit, že tato

opatření jsou nutná i v případě cyklostezek. Jejich plošné použití podél trasy cyklostezky by navíc mohlo výrazně omezit prostupnost území pro drobné živočichy, neboť tato zařízení bez pravidelné údržby ztrácí svou funkci. Na místech, která se na základě dostupných dat a zjištění jeví jako nejvíce riziková, byly v rámci stavby cyklostezky navrženy průchody doplněné podélnými bariérami, které mají za úkol snížit riziko střetů. Konkrétně jsou nové průchody v projektu cyklostezky navrženy v částech 2A-B a 6. Další průchody již v území existují v podobě stávajících propustků (blíže viz biologický průzkum k hodnocenému záměru).

Samotný provoz cyklistické trasy nebude mít přímý vliv na přírodní stanoviště, která jsou předmětem ochrany EVL Libické luhy. Při návštěvách lokality bylo zjištěno, že i za stávajícího stavu je cesta podél Labe cyklisty využívána. Kromě cyklistů se zde pohybují také pěší návštěvníci, často se svými psy. Lze očekávat, že cyklostezka s kvalitnějším povrchem bude využívána intenzivněji než v současnosti. Kromě cyklistů mohou některé úseky nové cyklostezky využívat také jezdci na kolečkových bruslích. Toto zvýšení pohybu osob se však významně nepromítne do návštěvnosti okolních přírodních biotopů. Podle vlastních zkušeností autora tohoto hodnocení, cyklisté a bruslaři v podobných územích (např. PO a EVL Litovelské Pomoraví, EVL Očov) prakticky neopouštějí cyklistické stezky. Důvodem je především obtížný pohyb ve volném terénu s bruslemi nebo bicyklem. V letním období, kdy lze očekávat nejintenzivnější využití stezky, je lužní les pro běžné návštěvníky nejméně atraktivní, protože podrost je většinou tvořen hustým a vysokým porostem kopřiv. Na intenzitu pohybu pěších turistů a pejskařů nebude mít změna povrchu cesty žádný vliv.

Souhrnné vyhodnocení vlivů záměru na soustavu Natura 2000

Na základě výše uvedeného slovního hodnocení je v následujícím tabulkovém přehledu klasifikována hodnota vlivu posuzovaného záměru na předměty ochrany EVL Libické luhy. Uvedené hodnoty vlivu vyjadřují míru potenciálního ovlivnění a jsou stanoveny dle metodických pokynů MŽP (ANONYMUS 2007). Jsou rozlišovány tyto 3 kategorie:

-2	**Významný negativní vliv**	Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. **Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK. Vylučuje schválení záměru (resp. záměr je možné schválit pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK)** Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu – záměru, opatření atd.).
-1	**Mírně negativní vliv**	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv **Nevylučuje schválení záměru.** Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

0 Nulový vliv Záměr nemá žádný vliv.

Vyhodnocení vlivů na předměty ochrany EVL Libické luhy

Předmět ochrany	Vliv	Odůvodnění
Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*	0	Stanoviště se v prostoru dotčeném stavbou nevyskytuje.
Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	0	Stanoviště se v prostoru dotčeném stavbou nevyskytuje.
Nivní louky říčních údolí svazu *Cnidion dubii*	0	Stanoviště se v dotčeném prostoru nevyskytuje.
Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (A*rrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*)	-1	Ztráta rozlohy stanoviště bude menší než 1 %.
Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*)	-1	Ztráta rozlohy stanoviště bude menší než 1 %.
kuňka ohnivá (*Bombina bombina*)	0	Druh je vázán na vodní prostředí, které nebude realizací záměru ovlivněno. Riziko střetů s cyklisty se jeví jako minimální a lze jej efektivně zmírnit.
páchník hnědý (*Osmoderma eremita*) – prioritní předmět ochrany	0	Nedojde k zásahu do stromových dutin, které druh osidluje.
roháč obecný (*Lucanus cervus*)	0	Dojde pouze k zanedbatelnému zásahu do biotopu, který nebude mít vliv na populaci druhu.

Vyhodnocení vlivů záměru na celistvost lokalit Natura 2000

Úkolem tohoto hodnocení je také posoudit vliv záměru na celistvost dotčené EVL. Celistvost je chápána jako ekologická integrita lokality, která zahrnuje ekologické vazby, struktury a klíčové charakteristiky (diverzita) ve vztahu k předmětům ochrany a jejich zachování ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Z tohoto pohledu je vliv záměru vyhodnocen jako mírně negativní. Dojde k nevýznamné ztrátě rozlohy přírodních stanovišť. Na území EVL však nebude záměrem ohrožena existence populací žádných druhů rostlin nebo živočichů, které jsou významné pro existenci a příznivý stav předmětů ochrany. Záměr také negativně neovlivní žádné biotické či abiotické faktory, které jsou určující pro zachování předmětů ochrany EVL Libické luhy v příznivém stavu. Zastavění nereprezentativních porostů na nezpevněných cestách a lokální maloplošný zábor přírodních stanovišť neohrozí ekologické funkce EVL. Z hlediska fragmentace lokality nepředstavuje existence asfaltového povrchu v místě stávající nezpevněné cesty pro předměty ochrany EVL výraznější změnu. Riziko zvýšení míry mortality kuňky obecné v důsledku střetů s cyklisty se jeví spíše jako hypotetické.

Vyhodnocení variant záměru

Předložený projekt předkládá možnosti variantního řešení konstrukce cyklostezky v částech 2B a 6, kde je kromě standardního živičného povrchu navržena také varianta použití materiálu Glorit. S ohledem na menší náročnost na přísun stavebního materiálu při použití Gloritu je možné tuto variantu vyhodnotit jako příznivější z hlediska intenzity pohybu techniky na území EVL. Z hlediska vlivu na potenciálně dotčené předměty ochrany EVL však bude mít tento rozdíl prakticky nulový význam. Ve fázi provozu bude vliv na předměty ochrany u obou navržených variant povrchu identický. Lze tedy konstatovat, že navržené varianty povrchu cyklostezky v úsecích 2B a 6 jsou z hlediska vlivu na předměty ochrany EVL Libické luhy rovnocenné.

8 Kumulativní vlivy

Přestože vliv posuzovaného záměru na předměty ochrany EVL Libické luhy, byl vyhodnocen jako nevýznamný, mohlo by docházet ke kumulaci vlivu s dalšími záměry a k překročení hranice významně negativního vlivu. V této souvislosti je možné brát v úvahu všechny záměry, v jejichž důsledku dojde k záboru stanoviště 6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*) nebo stanoviště 91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*).

Z analýzy databáze informačního systému EIA vyplývá, že na území EVL Libické luhy jsou známy další realizované či připravované záměry, které by mohly ovlivnit předměty ochrany této EVL (http://tomcat.cenia.cz/eia/view.jsp?view=eia_cr). Jedná se o dva schválené záměry na těžbu štěrkopísku (**Pokračování těžby v DP Poděbrady – Kluk** a **Pískovna Poděbrady - Kluk, další etapa těžby**). Tyto záměry mají podle výsledků hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 (GZ – Sand, s.r.o., 2006; CEMEX Sand, s.r.o., 2010) vliv na 6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*). Celkem se jedná o zábor plochy stanoviště o rozloze do 0,2 ha. Dalším záměrem, který je v dotčeném území plánován je **Pískovna Pňov – Předhradí**. Jedná se o těžbu štěrkopísků v lokalitě, která přímo navazuje na stávající jezero u obce Předhradí. Plánovaná přístupová komunikace k místu těžby bude křížit hodnocenou cyklostezku v části 6. Podle hodnocení tohoto záměru na lokality soustavy Natura 2000 (Mudra 2010), nedojde k významně negativnímu ovlivnění EVL Libické Luhy. Plánovaná komunikace k místu těžby se dotkne lučního stanoviště 6510 na ploše o rozloze 720m^2 (Mudra 2010). Po přičtení těchto rozloh k ploše záboru způsobené posuzovaným záměrem, vzroste úbytek tohoto přírodního stanoviště na 0,78 % z jeho celkové rozlohy v EVL Libické luhy. Na základě výše uvedených kritérií, je tento úbytek hodnocen jako mírně negativní vliv.

V současné době je na území EVL připravován také další záměr výstavby cyklostezky, která by měla být pokračováním posuzované cyklostezky směrem na Kolín (úsek Pňov – Předhradí – Kolín). Trasa tohoto úseku je navržena na levém břehu Labe v těsné blízkosti koryta řeky. V dotčeném území se vyskytují obě výše uvedená stanoviště. V naprosté

většině však převažují lesní porosty, v nichž se střídají lužní lesy a kultury nepůvodních dřevin. Stavba tohoto úseku byla samostatně vyhodnocena z hlediska vlivu na lokality soustavy Natura 2000 (Veselý 2010). Součástí posouzení bylo i vyhodnocení kumulativních vlivů, které pracovalo se zde prezentovanými výsledky. Ve výsledcích hodnocení (Veselý 2010) byla jako potenciálně mírně ovlivněný předmět ochrany EVL Libické luhy určena kuňka obecná. Možný kumulativní vliv obou záměrů na její populaci v EVL je hodnocen jako nevýznamný. Ke kumulaci vlivů na přírodní stanoviště nedojde.

9 Závěr

Úkolem předloženého hodnocení bylo posoudit vliv plánované výstavby cyklostezky na lokality soustavy Natura 2000. Stavba zasahuje do území EVL Libické luhy, možnost ovlivnění jiné součásti soustavy Natura 2000 bylo s ohledem na charakter záměru vyloučeno. Byly vyhodnoceny vlivy na celistvost lokality a zkoumány možné střety záměru s předměty ochrany EVL Libické luhy. Výsledkem bylo stanovení předmětů ochrany, které by mohly být realizací záměru negativně ovlivněny a kvantifikace vlivu podle metodických doporučení MŽP. Byly shromážděny informace o dalších záměrech s potenciálním vlivem na dotčenou EVL a provedeno vyhodnocení kumulativních vlivů.

Na základě uvedených skutečností lze konstatovat, že záměr „Labská cyklostezka (úsek Poděbrady – Pňov – Předhradí)“ nebude mít významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost EVL Libické luhy.

10 Návrh zmírňujících opatření

Pro zmírnění vlivů záměru na předměty ochrany a celistvost EVL Libické luhy je možné provést následující opatření:

- Zvážit nutnost vedení cyklostezky v úsecích 3-4 a 4 v nové trase po břehu Labe i přesto, že se ve vzdálenosti několika desítek metrů nachází paralelní komunikace s kvalitním asfaltovým povrchem. Vedením trasy po této stávající komunikaci by bylo možné snížit rozsah záboru přírodního stanoviště 6510 – Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis*).
- Minimalizovat plochu dotčených přírodních stanovišť šetrným prováděním stavby. Ze zkušenosti autora hodnocení vyplývá, že technologie výstavby cyklostezek je v obdobných podmínkách řešena pomocí strojů, které se pohybují jen v ose komunikace, která je budována (obr. 15). Doporučuji proto využít podobnou technologii i při realizaci posuzované stavby.

Obrázek 15: Průběh stavby cyklostezky v šířkově omezeném prostoru (zdroj SKANSKA)

- Kácení dřevin provádět mimo vegetační sezónu. V místě napojení částí 2A a 2B, v jehož blízkosti se nachází tůň s výskytem obojživelníků, je třeba realizovat stavbu mimo období rozmnožování, tj. v měsících srpen až únor.
- Na místech, kde to bude možné, ponechat pařezy listnatých stromů nebo torza kmenů, které mohou sloužit k vývoji larev roháče obecného.
- Na území EVL vyloučit pohyb stavební mechanizace mimo určenou trasu a stávající cesty a jakékoli další zásahy nad rámec nutných stavebních prací (např. skladování stavebního materiálu).
- Všechny zemní práce provádět s maximální šetrností, aby se minimalizoval rozsah ploch s narušeným půdním povrchem, který by byl otevřen kolonizaci a šíření invazních a expanzivních druhů.

11Použitá literatura a podklady

ANONYMUS (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.

ANONYMUS (2001): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.

ANONYMUS (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. /1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP, ročník XVII, částka 11, 23 s.

AOPK ČR (2009): Výřez z digitální vrstvy mapování biotopů.

Bernotat D. (2007): Practical experience of appropriate assessment in Germany. Bundesamt für Naturschutz, Presentation at – a workshop: „European Exchange of Experience on the Assessment of Plans and Projects Significantly Affecting Natura 2000 Sites According to Article 6 (3) and (4) of the Habitats Directive (92/43/EEC), 29.-30.3.2007, Berlin.

CEMEX Sand, s.r.o. (2010): Oznámení o hodnocení vlivu záměru na životní prostředív rozsahu přílohy č.4 zákona č. 100/2001 Sb. POKRAČOVÁNÍ TĚŽBY V DP PODĚBRADY - KLUK, 102 pp.

Culek M.,. (ed.) (1996): Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.

GZ – Sand, s.r.o.(2006): Oznámení záměru dle přílohy č. 3 k zákonu č. 100/2001 Sb. Pískovna Poděbrady - Kluk, další etapa těžby, 76 pp.

Chytrý M. a kol. (2001): Katalog biotopů ČR. – AOPK ČR, Praha.

Mudra S. (2010): Pískovna Pňov – Předhradí - Posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45 h a i zákona č. 114\1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, 27 s.

Percival S. M. (2001): Assessment of the Effects of Offshore Wind Farms on Birds. Ecology Consulting, 96 p.

Směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků

Veselý J. (2010): Labská cyklostezka (úsek Pňov-Předhradí - Kolín). Posouzení významnosti vlivů záměru na Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti, 42 s.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Dále byly využity informace přístupné na internetové adrese http://www.nature.cz.

Příloha

Krajský úřad Středočeského kraje
ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A ZEMĚDĚLSTVÍ

Praha: 11. 6. 2010
Číslo jednací: 090369/2010/KUSK
Spisová značka: SZ-090369/2010/KUSK-2
Vyřizuje: Ing. Klára Polesná / linka 789
Značka: OŽP/Pol

EMPLA AG, spol. s r.o.
Za Škodovkou 305
503 11 Hradec Králové

Věc: Stanovisko orgánu ochrany přírody o vlivu záměru nebo koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel dne 9.6. 2010 Vaši žádost o vydání stanoviska k vlivu záměru **„Labská cyklostezka, úsek Poděbrady - Pňov Předhradí“** k.ú. Poděbrady, Kluk, Oseček, Liblice nad Cidlinou, Předhradí, Pňov na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Záměrem je vybodování úseku Labské cyklostezky od Poděbrad (zdymadlo) k jezu u Velkého Oseku, u obce Předhradí je navržen in-line okruh o délce 3 km kolem jezera. Stanovisko je požadováno jako příloha k oznámení záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 77a odst. 4 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, sdělujeme, že v souladu s ust. § 45i odst. 1 citovaného zákona **nelze vyloučit** významný **vliv** předloženého záměru samostatně i ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti stanovené příslušnými vládními nařízeními. Převážná část trasy prochází územím evropsky významné lokality CZ0214009 Libické luhy. Uvedená evropsky významná lokalita zahrnuje rozsáhlý lužní komplex o rozloze cca 1480 ha, který se rozkládá po obou stranách řeky Labe mezi Poděbrady a Kolínem. Předmětem ochrany jsou kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), roháč obecný (*Lucanus cervus*), páchník hnědý (*Osmoderma emerita*) a několik typů evropských stanovišť. Cyklostezka je vedena převážně podél břehu Labe, v prostoru styku biotopu lužního lesa či lučních biotopů s vodním tokem Labe, u obce Pňov - Předhradí záměr prochází přes komplex lužního lesa. Trasa je vedena z velké části mimo stávající zpevněné komunikace. Záměr počítá s vybudováním komunikace pro cyklisty se zpevněným povrchem o šířce 3 m. V souvislosti s realizací záměru bude pravděpodobně nezbytné provést kácení dřevin, přičemž mohou být odstraněny i vhodné dřeviny pro vývoj saproxylofágních druhů brouků - páchníka hnědého a roháče obecného. Trasa se dále dotýká zejména dvou typů evropských stanovišť: 91F0 - Smíšené lužní lesy s dubem letním (Quercus robur), jilmem vazem (Ulmus laevis),

Zborovská 11 150 21 Praha 5 tel.: 257 280 111 fax: 257 280 170 polesna@kr-s.cz www.kr-stredocesky.cz

j. habrolistým (U. minor), jasanem ztepilým (Fraxinus excelsior) nebo j. úzkolistým (F. angustifolia) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (Ulmenion minoris) a 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis). Vzhledem k umístění, charakteru a rozsahu záměru, výše uvedeným skutečnostem a rovněž při zohlednění kumulativního vlivu s navazující části Labské cyklostezky v jižním směru na Kolín, která rovněž prochází územím uvedené evropsky významné lokality, nelze vyloučit možnost významného ovlivnění některého z předmětů ochrany či porušení celistvosti uvedené evropsky významné lokality. Žádné další evropsky významné lokality ani ptačí oblasti se v okolí nenacházejí.

Ing. Josef Keřka, Ph.D.
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

v zastoupení Ing. Zdeňka Šímová
vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny